

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Wiek emerytalny a system emerytalny, rynek pracy i gospodarka

prof SGH, dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak

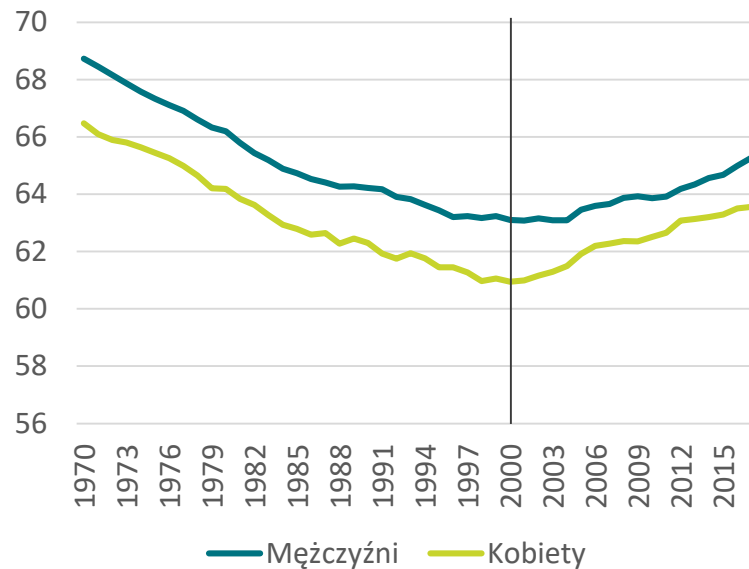
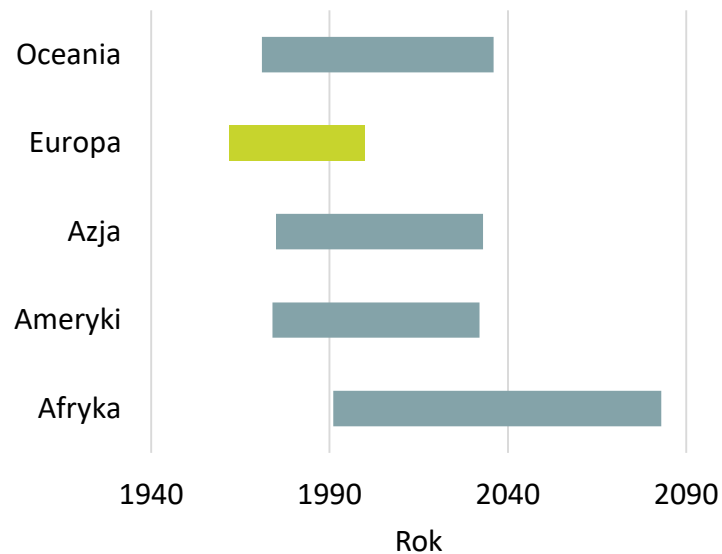
167. Seminarium mBank – CASE

Warszawa, 29 października 2020 r .

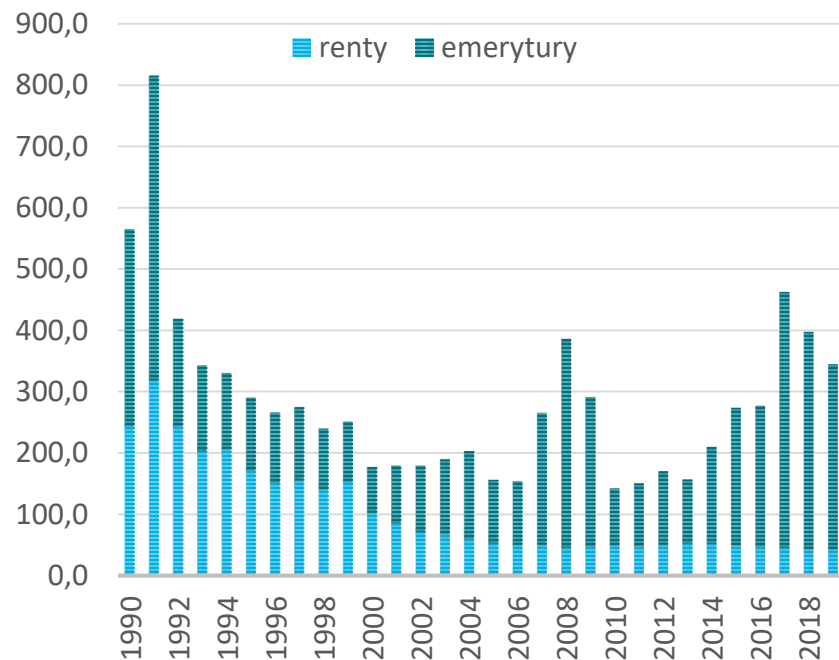
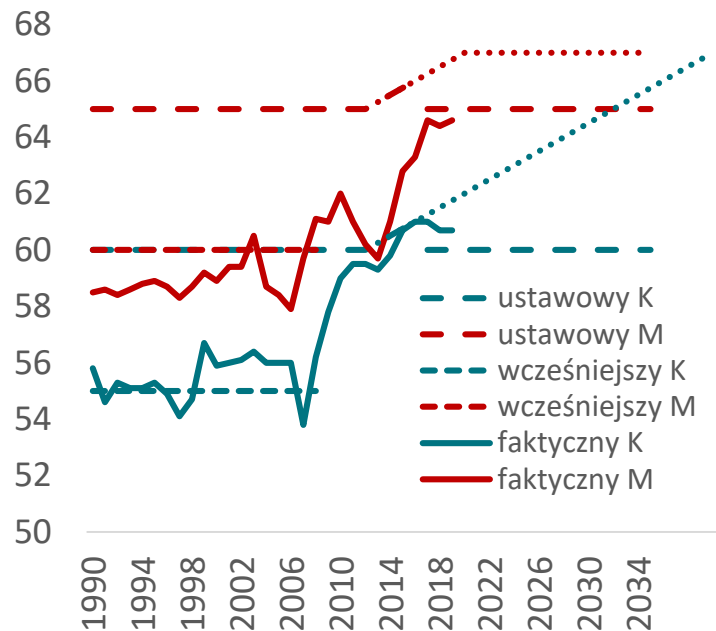
Wiek emerytalny

- Formalnie stanowi ustaloną w prawie granicę, uznaną za wiek, w którym przeciętnie rzecz biorąc osoby w znacznym stopniu tracą zdolność do wykonywania pracy (tzw. ryzyko starości)
- W wielu krajach rozwiniętych wiek emerytalny stał się instrumentem polityki społecznej oraz rynku pracy
  - Upowszechnienie wcześniejszych emerytur jako sposobu zmniejszenia podaży pracy (“lump of labour fallacy”)
  - Zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn, z perspektywy kulturowej

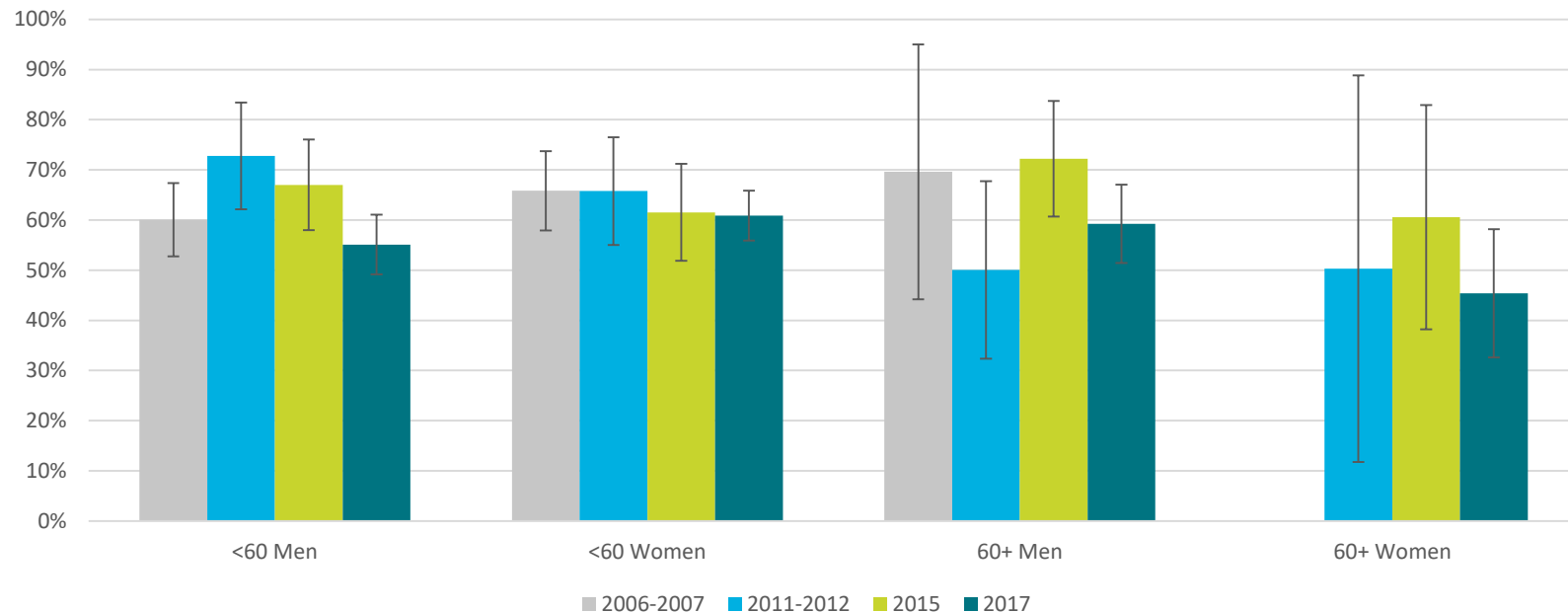
Dywidenda demograficzna a wiek emerytalny w krajach rozwiniętych

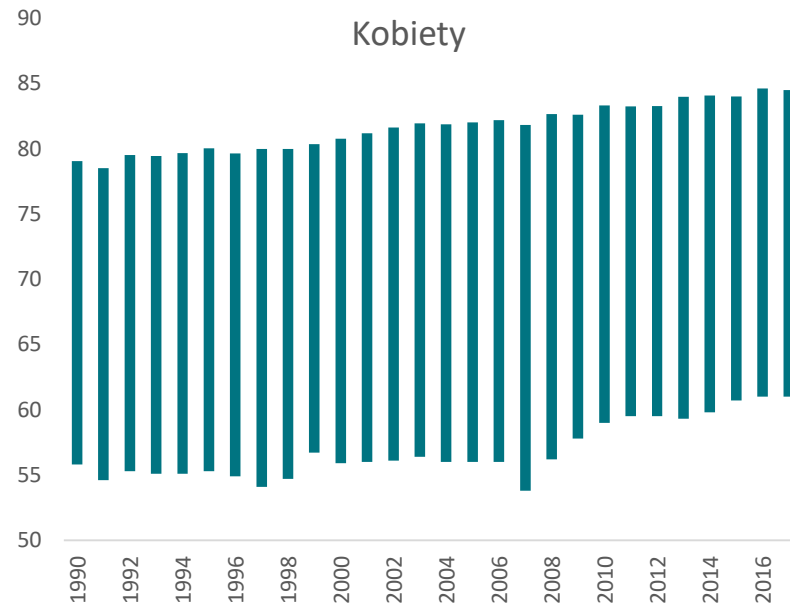
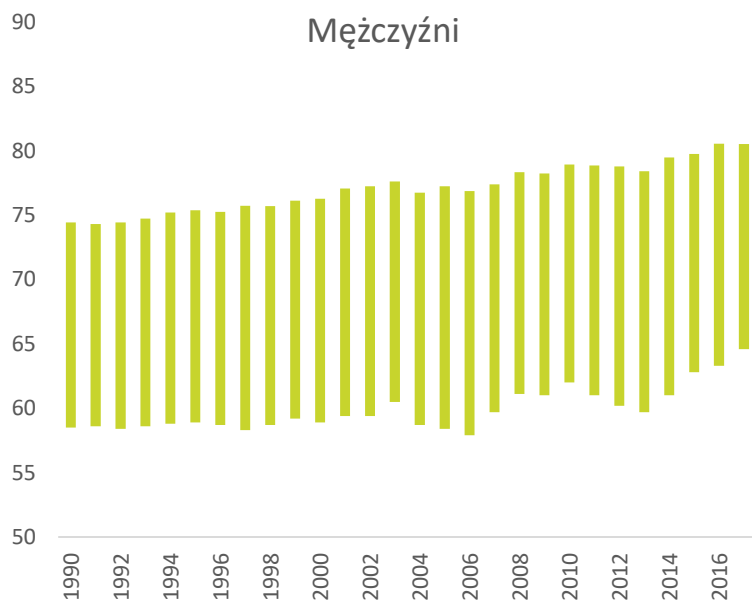
Wiek emerytalny w Polsce a napływy do systemu emerytalnego

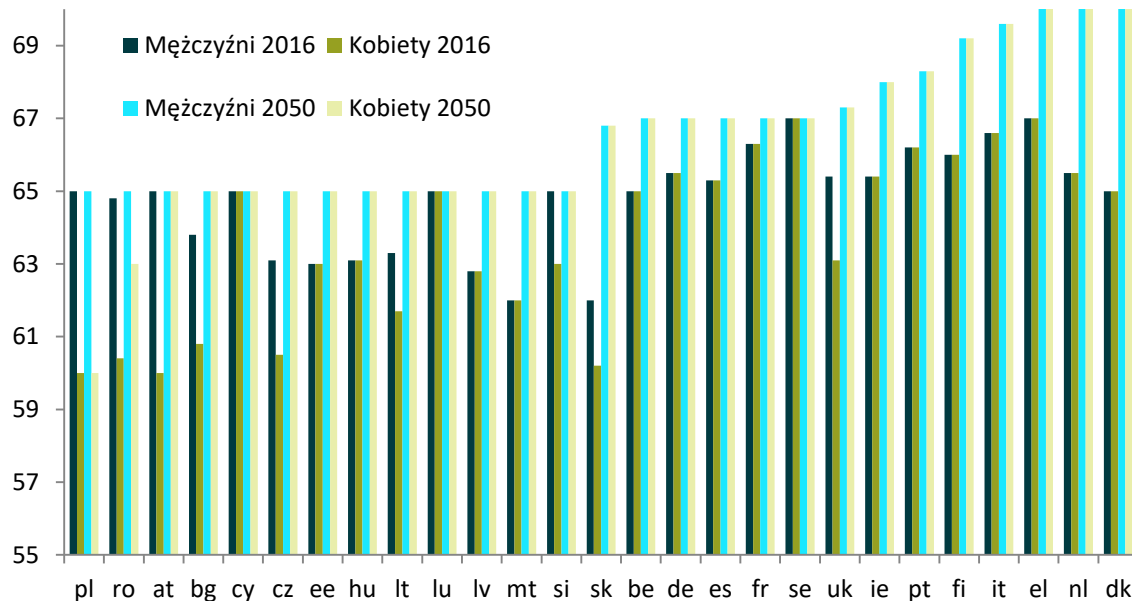
Ponad połowa osób 50+ deklaruje chęć przejścia na emeryturę tak szybko jak jest to możliwe

Średnie dalsze trwanie życia w wieku przejścia na emeryturę

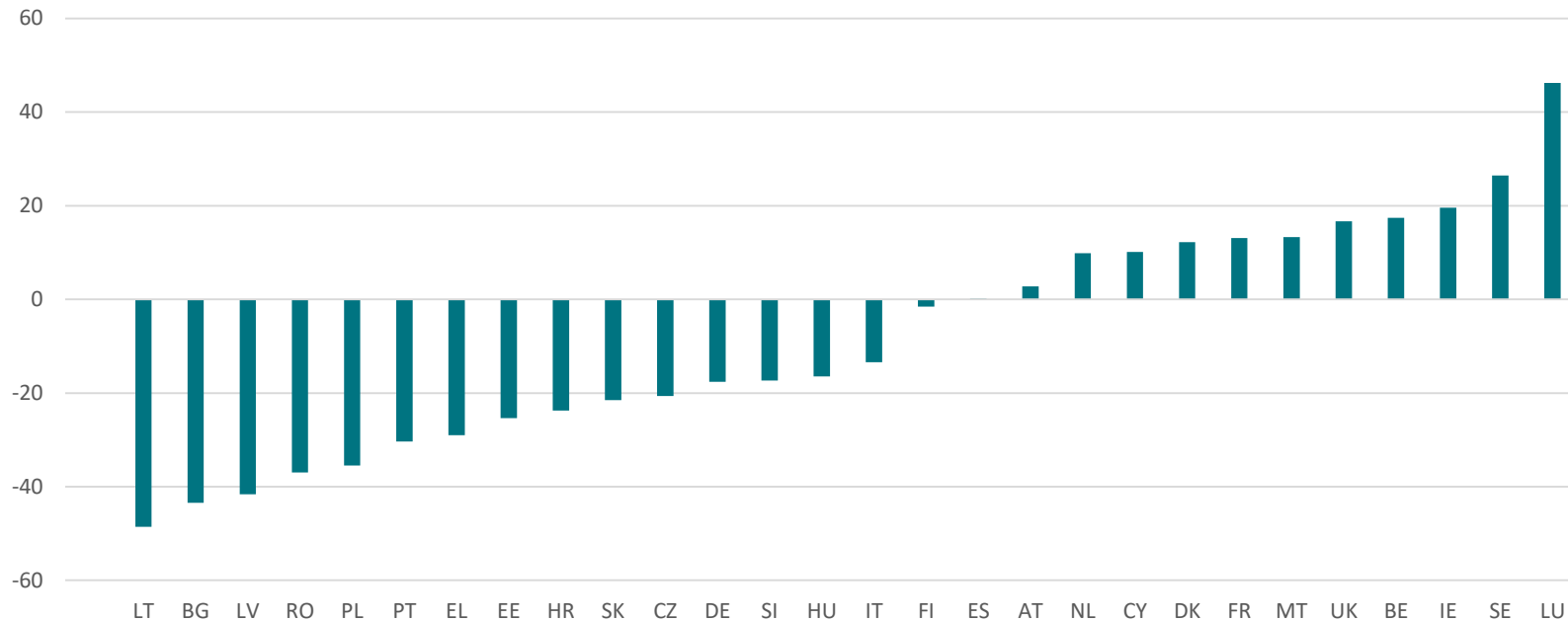

Zmiany wieku emerytalnego w krajach UE

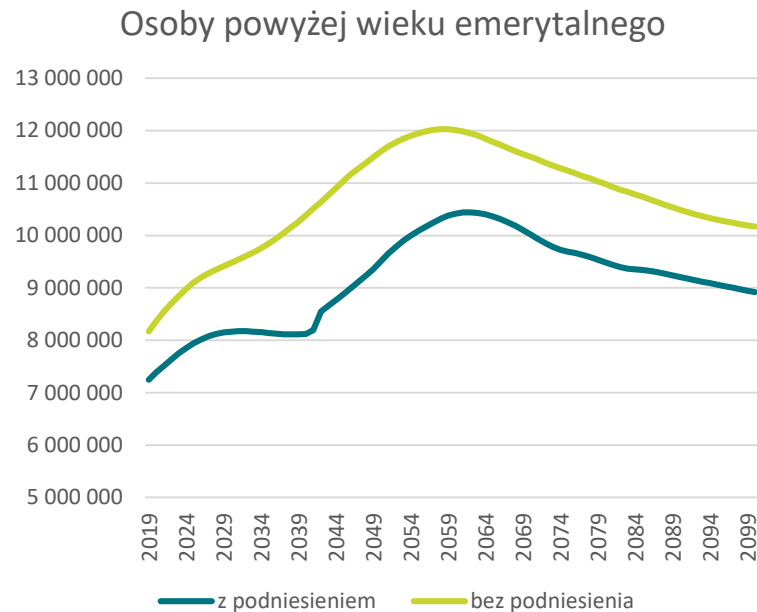
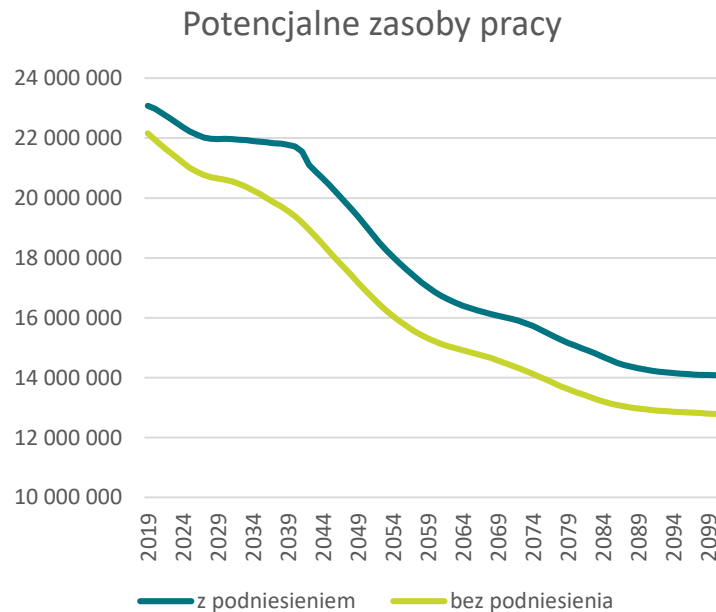
- Do 2050 r. 23 kraje podnoszą wiek emerytalny kobiet, a 9 krajów wiek emerytalny mężczyzn
- Jedynie w Polsce i Rumunii wiek emerytalny kobiet w 2050 r. ma być niższy niż wiek emerytalny mężczyzn
- W połowie krajów wiek emerytalny w 2050 r. będzie wyższy niż 65 lat
- W 9 krajach wiek emerytalny zmienia się wraz z dalszym trwaniem życia (IT, FI, PT, EL, DK, NL, CY, SK, MT)

Relatywna zmiana zasobów siły roboczej w wieku 20-74 lata (2016-2070)

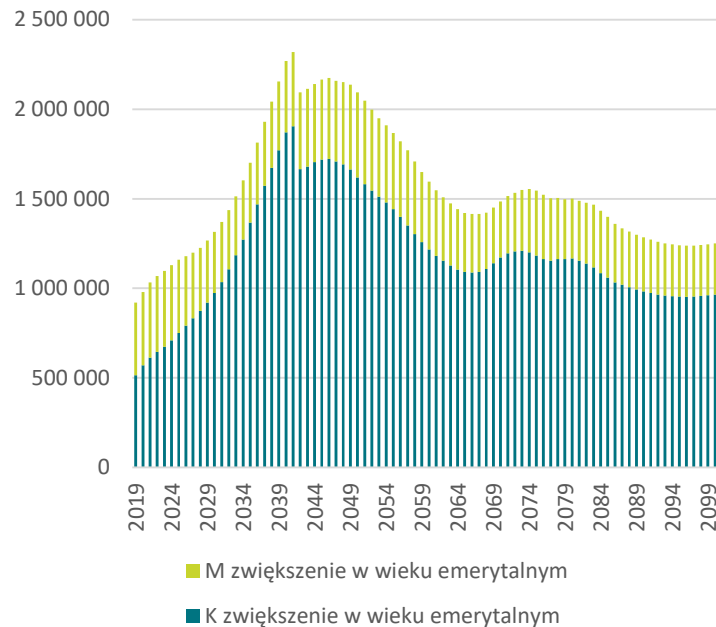

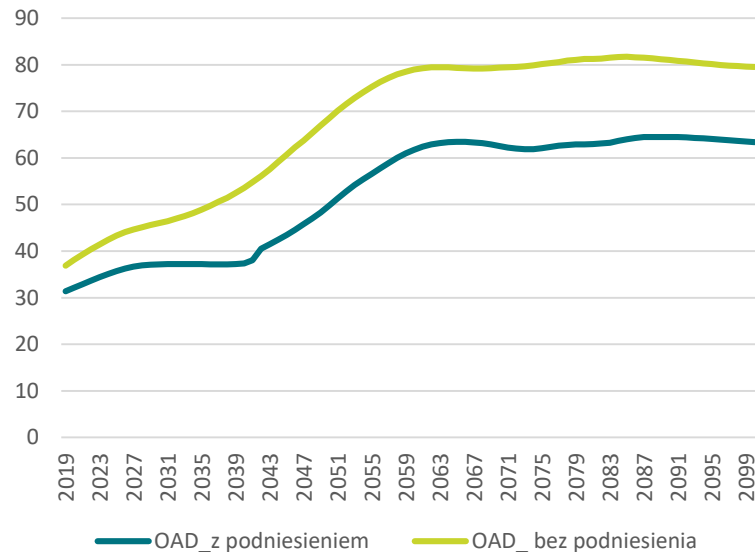
Potencjalne zasoby pracy i osoby powyżej wieku emerytalnego w Polsce - projekcje

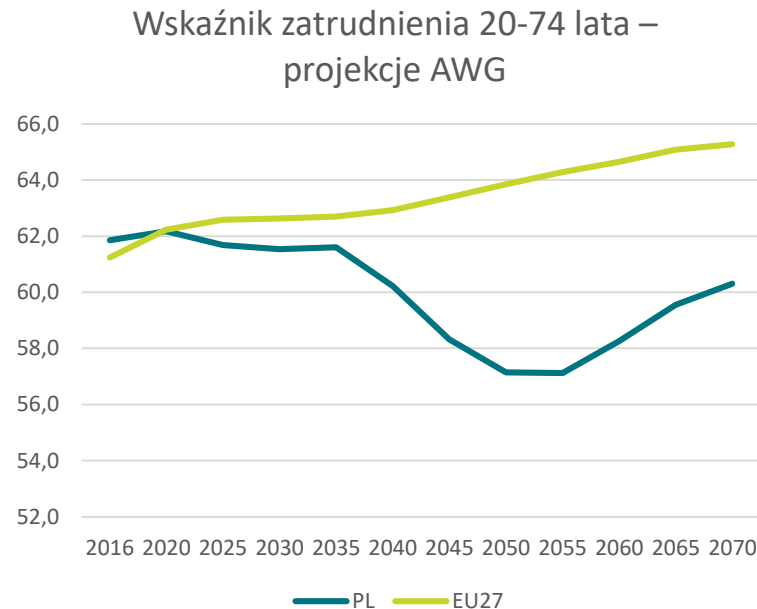
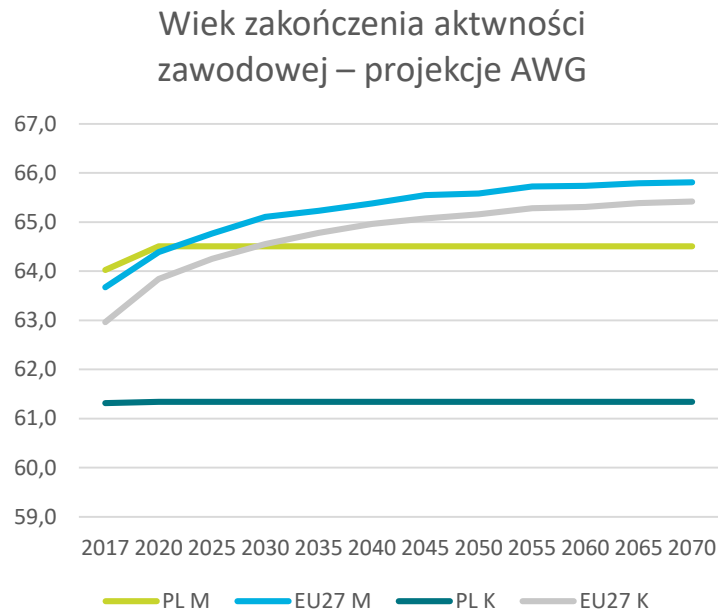
Ubytek zasobów pracy w związku z obniżeniem wieku emerytalnego i zmiany obciążenia demograficznego

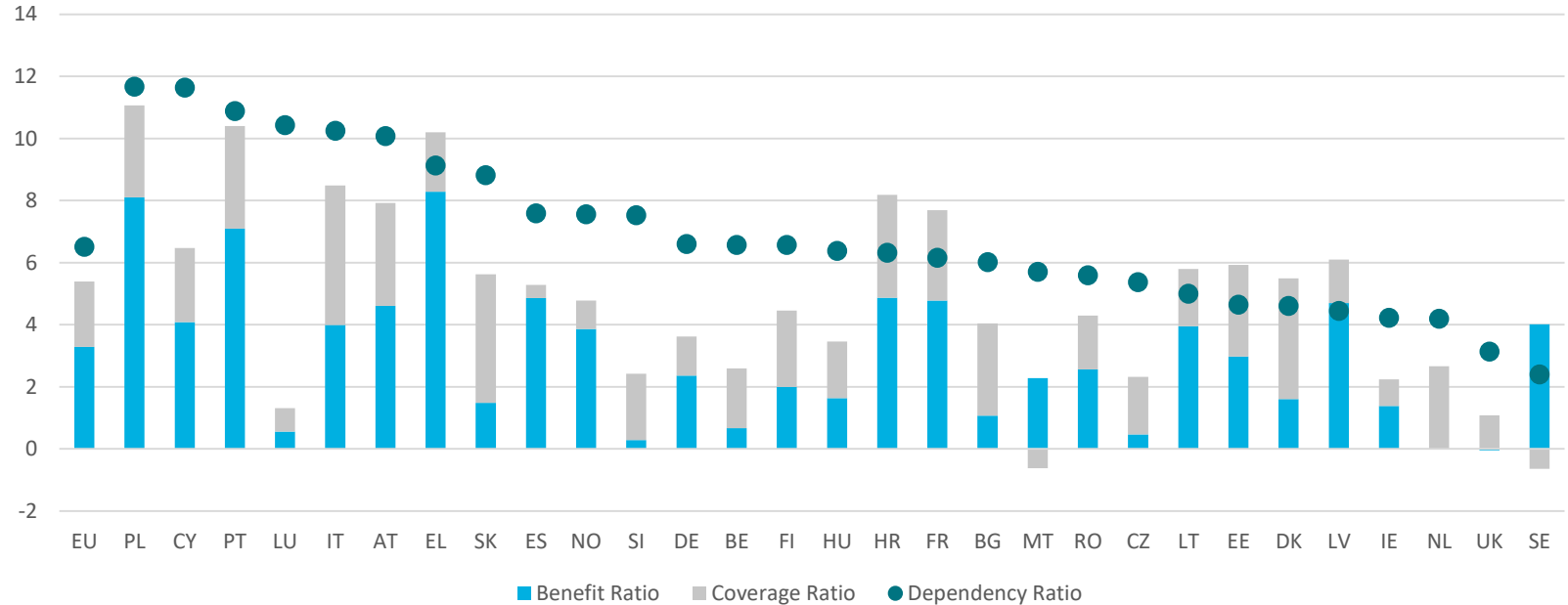
Obciążenie demograficzne

Zmiany wieku emerytalnego a zatrudnienie – projekcje – Polska a średnia UE

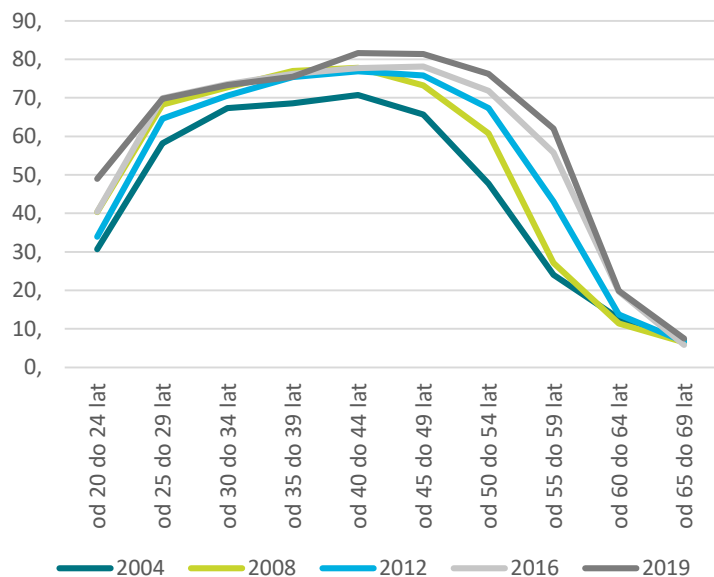

Zmiany demograficzne a dostosowanie systemów emerytalnych – wiek emerytalny i wysokość świadczeń

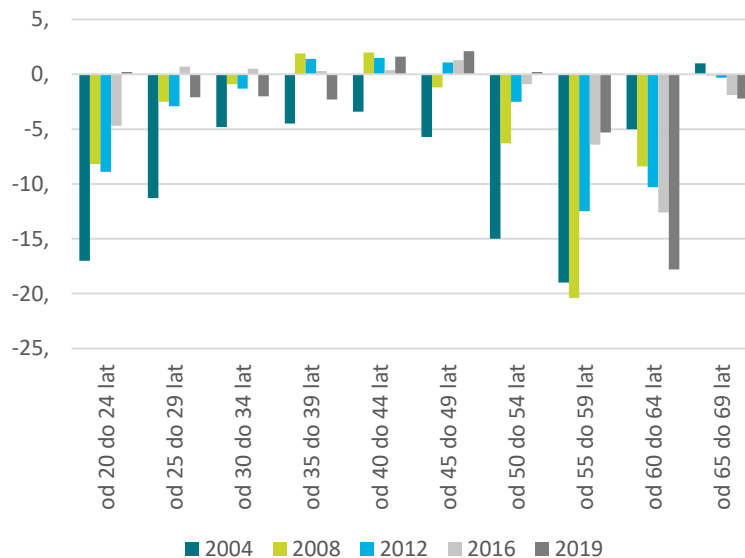
Wskaźnik zatrudnienia kobiet w Polsce według wieku i porównanie do średniej UE

Wskaźnik zatrudnienia kobiet według wieku

SGH

Różnica wskaźników zatrudnienia w Polsce i w UE

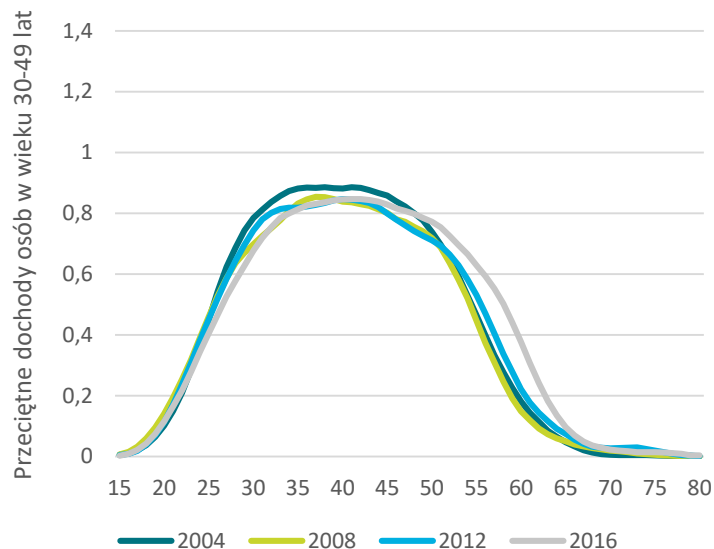

www.sgh.waw.pl

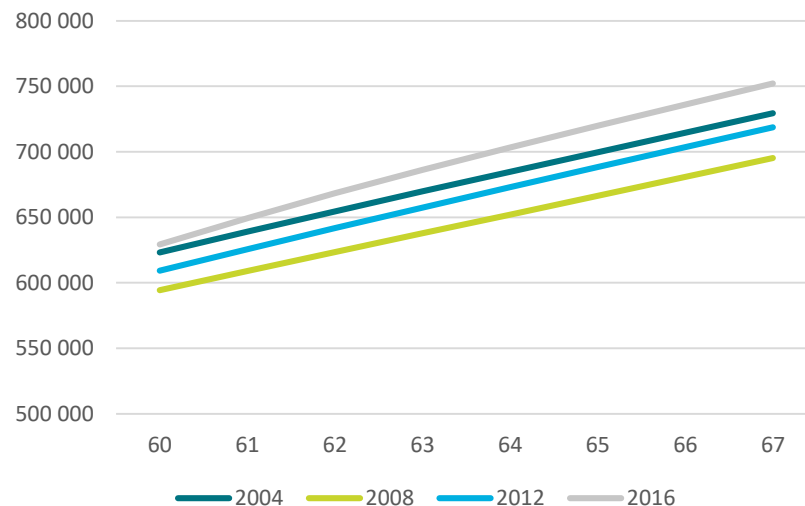
Źródło: Eurostat

Dochody z pracy a potencjalny kapitał emerytalny

Dochody z pracy kobiet według wieku (znormalizowane)

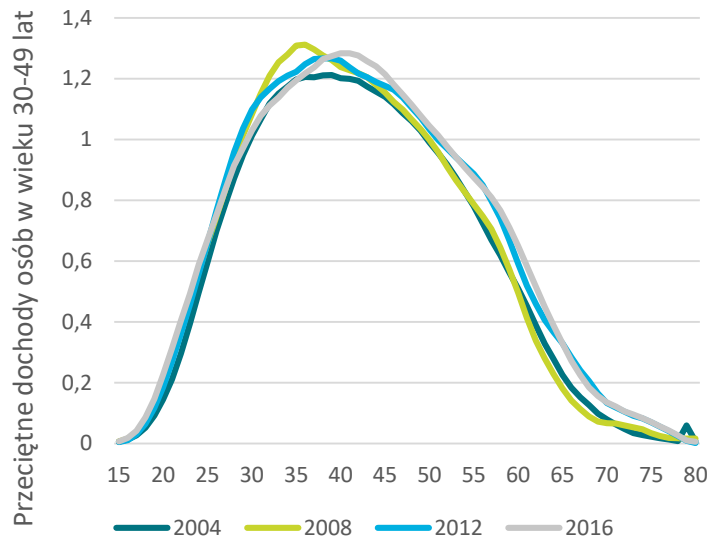

Potencjalny kapitał emerytalny dla profili wieku dochodów z pracy kobiet

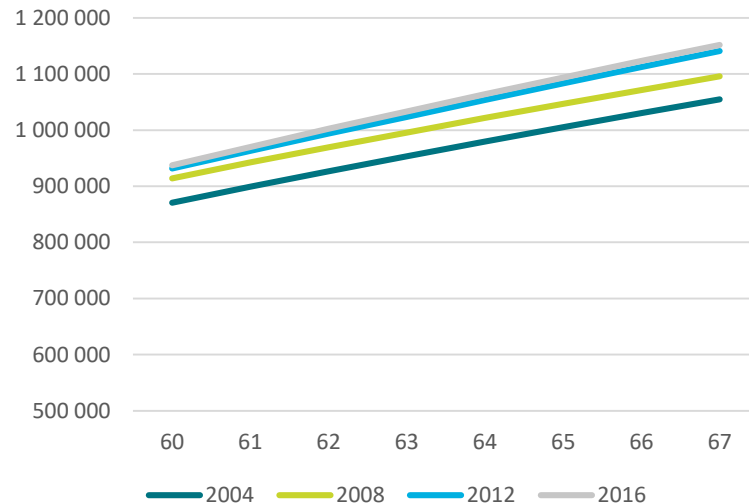

Dochody z pracy a potencjalny kapitał emerytalny

Dochody z pracy mężczyzn według wieku (znormalizowane)

Potencjalny kapitał emerytalny dla profili wieku dochodów z pracy kobiet

Luka płci w kapitale emerytalnym oszacowanym na podstawie profili wieku

- Niższy wiek emerytalny zwiększa lukę w wysokości kapitału emerytalnego o około 8 punktów procentowych
- Zmiany między 2012 a 2016 r. zaskutkowały zmniejszeniem luki w kapitale emerytalnym

	60-65	65-65
2004	38.01%	30.38%
2008	43.22%	36.33%
2012	43.75%	36.45%
2016	42.46%	34.18%

Podsumowanie

- Kształtowanie wieku emerytalnego – ustawowego, a przede wszystkim faktycznego, ma wpływ na system emerytalny, ale też rynek pracy i gospodarkę
- Obniżenie wieku emerytalnego w Polsce zmniejsza potencjalne zasoby pracy nawet o ponad dwa miliony osób, a jednocześnie zwiększa o tę samą liczbę osób populację potencjalnych emerytów
  - Obecnie ten ubytek skutkuje już zmniejszeniem zasobów pracy w Polsce o około 1 mln osób
- Nawet przy zwiększeniu wieku emerytalnego obciążenie demograficzne będzie wzrastać
- W 2050 r. wiek emerytalny w Polsce będzie najniższy ze wszystkich krajów europejskich
- W kolejnych dekadach dystans we wskaźnikach zatrudnienia do krajów UE będzie rósł
- Niewykorzystany potencjał kobiet będzie również związany ze znacznie niższymi emeryturami